herpy

SKINKER

## Pink-Tongued Lizard

# *Cyclodomorphus gerrardii*

*Cyclodomorphus gerrardii* er en slank, rolig skink fra det østlige Australien med lyserød tunge, mørke tværbånd og en lang, svagt gribende hale. Arten bliver 40-45 cm lang, lever i fugtig skov, er mest aktiv i skumringen og om natten og lever i naturen næsten kun af snegle. Den får levende unger, ofte mange i hvert kuld, og voksne dyr er meget medgørlige.

Familie: Scincidae  Tidligere navn: *Hemisphaeriodon gerrardii; Tiliqua gerrardii; Hinulia gerrardii*  Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

### DYRET

| | |
|---|---|
| Voksenstørrelse | **40-45 cm**<br>total længde inkl. hale |
| Levetid | **15-20 år** |
| Aktiv | **Skumring og nat** |
| Levevis | **Træboende og jordboende** |
| Biotop | **Regnskov og tempereret skov og eng** |
| Sværhedsgrad | **Øvet** |

### PASNING

| | |
|---|---|
| Min. terrarie | **120 × 60 × 60 cm**<br>L × B × H til 1 voksent dyr |
| Temperatur, dag | **20-30 °C** |
| Hotspot | **33-36 °C** |
| Temperatur, nat | **18-22 °C** |
| Luftfugtighed | **60-80 %** |
| Vand | **Vandskål** |
| UVB | **Anbefalet**<br>Ferguson-zone 2 |
| Vinterhvile | **16-22 °C**<br>8-12 uger |
| Kost | **Insekter, frugt, færdigfoder, hvirveldyr og orme/snegle** |
| Holdes | **Enkeltvis** |

### AVL

| | |
|---|---|
| Formering | **Levendefødende** |
| Kønsmoden | **22-36 mdr.** |
| Kuldstørrelse | **10-30 unger** |
| Drægtighed | **90-120 dage** |

### BESKYTTELSE OG PAPIRER

| | |
|---|---|
| CITES | **Ikke omfattet** |
| EU-bilag | **Ikke omfattet** |
| IUCN | **Ikke truet (LC)** |

Arten er ikke opført i CITES eller i bilagene til EU's forordning om handel med vilde dyr (338/97), så der kræves ingen CITES-papirer. Køb dyr med dokumentation for oprindelsen. Ingen skinker står på den danske liste over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015).

## Om arten

*Cyclodomorphus gerrardii* har en slank, men kraftig krop, veludviklede ben med lange tæer og skarpe kløer og en lang, svagt gribende hale, der er omtrent lige så lang som kroppen. Hovedet er stort med en tydelig hals og er bredere hos hannen end hos hunnen. Grundfarven er skifergrå til lysebrun med mørkegrå til sorte tværbånd, som er tydeligst hos hannen. Tungen er lyserød hos voksne dyr. Unger er lysegrå med kraftige sorte tværbånd, mørke pletter på hovedet og blå tunge og mund, og de får de voksnes farver i løbet af omkring tre måneder. Helt mønsterløse dyr forekommer, og mønstrene varierer fra bestand til bestand.

Arten har skiftet slægt flere gange og har stået i *Hinulia*, *Hemisphaeriodon* og *Tiliqua*, og alle navnene kan ses i ældre litteratur. Slægten *Cyclodomorphus* hører sammen med blåtungeskinkerne i en gruppe af store australske skinker. Artsnavnet hylder den britiske zoolog Edward Gerrard, der var John Edward Grays nærmeste medarbejder på British Museum. Gray beskrev arten i 1845.

Arten ligner *Tiliqua scincoides*, men er langt slankere, med mindre hoved, længere og smallere hale og længere ben. Bliver den truet, løfter den kroppen fra jorden for at se større ud og lader tungen vibrere hurtigt. Voksne dyr bevæger sig langsomt, er meget rolige og er blandt de mest medgørlige skinker. Unger er mere sky og tømmer ofte tarmen, når de løftes. Arten kaster ikke halen så let som hurtigere skinker.

## Udbredelse og levested

*Cyclodomorphus gerrardii* lever i det østlige Australien, langs kysten og i bjergkæderne mod øst fra egnen omkring Cairns i det nordøstlige Queensland og sydpå til Springwood i Blue Mountains i New South Wales. Arten findes både i kystnære egne og i højere liggende områder. Typelokaliteten er usikkert angivet som Australien, men synonymerne er beskrevet fra bl.a. Rockhampton, Johnstone River og Herbert River i Queensland.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

### LEVESTED

Arten lever i fugtig sklerofylskov, regnskov og fugtige dele af skovland, både på jorden og i lav vegetation. Den ligger skjult i løvlag, i hule stammer og i sprækker i klipper og træer. Om sommeren er den aktiv i skumringen og om natten, i de køligere måneder også om dagen. Den slanke krop er tilpasset tæt underskov: i græs og på grene holder dyret bagbenene ind til kroppen og bevæger sig med slyngende bevægelser af kroppen og halen, og den svagt gribende hale bruges som støtte, når det klatrer. Ungerne klatrer oftere end de voksne.

Udbredelsen strækker sig over både tempereret og tropisk klima. Dyr fra den sydlige del af området oplever køligere vintre og kan være inaktive i længere perioder end dyr fra nord. Klimaet er fugtigt, og derfor skal terrariets bund holdes let fugtig.

## Pasning

### TERRARIET

Et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 120 × 60 × 60 cm (længde × bredde × højde). Arten graver, men klatrer også lidt i skråtstillede grene og korkbark, så en let klatrestruktur er et plus. Større er bedre, og dyret bruger al den plads, det får.

Dyret holdes bedst alene. To dyr kan lejlighedsvis klare sig sammen i et stort terrarie med mange skjul, men de kan slås, og to hanner må aldrig holdes sammen. Der skal være mindst to skjul på jorden, uanset om der er et eller to dyr.

Som bund bruges mindst 10 cm løs, let fugtig jord, fx en blanding af muldjord uden gødning og kokosjord, med et lag løv ovenpå. Dyret graver sig gerne ned. Brug ikke rent sand eller spåner af nåletræ. Giv korkbark, rodstykker og planter til skjul og ophold, og læg en flad sten under varmelampen. Brug aldrig en varmesten med indbygget varmelegeme. Terrariet skal have et sikkert låg af net, så der er både luftskifte og lys.

### TEMPERATUR

Lufttemperaturen skal være 25-30 °C om dagen, med en kølig ende på 20-25 °C. Solpladsens overflade skal være 33-36 °C. Mål overfladetemperaturen med et infrarødt termometer og lufttemperaturen i begge ender. Varmen kommer fra en halogenspot eller en varmelampe over nettet, styret af en termostat.

Om natten skal temperaturen falde til omkring 20 °C og ikke under 18 °C. Bliver det koldere, bruges et varmelegeme uden lys. En drægtig hun skal have en solplads, hvor temperaturen kommer op på 36-37 °C.

En kølig periode på to til tre måneder om vinteren fremmer avlen. Stop med at fodre cirka en uge før, og sænk så temperaturen over en til to uger til 16-18 °C om natten og 20-22 °C om dagen. Sluk eller dæmp lyset, og lad vand stå fremme hele tiden.

Læs mere: Varme og temperatur

### LUFTFUGTIGHED OG VAND

Arten kommer fra fugtig skov, og en luftfugtighed på 60-80 % er passende. Angivelserne svinger fra 50-70 % til 70-90 %, og ved den høje ende skal terrariet være godt ventileret. Hold bunden let fugtig, men aldrig våd, og sprøjt terrariet let en gang om dagen. En let sprøjtning stimulerer desuden dyret til at gå på jagt.

Et skjul med fugtigt sphagnum hjælper på hudskiftet, især hvis hudrester sidder fast på tæer og hale. Vandskålen er lav og bred og fyldes, så der løber lidt vand ud i bunden, hvilket også hjælper hudskiftet. Skift vandet hver dag.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

#### LYS OG UVB

Dyret er mest aktivt i skumringen og om natten og lever i skovbunden, men har gavn af svag UVB. Brug et T5-rør beregnet til skovarter, placér det over solpladsen i den ene ende, og hold UV-indekset under lampen på omkring 2-3 (Ferguson-zone 2), så dyret selv kan vælge mellem lys og skygge. Angivelserne svinger op til UV-indeks 3-4. Der må ikke være glas eller plast mellem lampen og dyret. Røret skiftes hver 6.-12. måned, fordi udstrålingen aftager, selv om lyset ser uændret ud.

Giv en tydelig dag og nat med cirka 12 timers lys. Det er ikke vist, at arten kræver UVB, men enkelte dyr uden UVB får knogleforandringer, der tyder på mangel på kalk og D-vitamin, og derfor anbefales UVB.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

#### FODER

I naturen lever *Cyclodomorphus gerrardii* næsten udelukkende af snegle og nøgensnegle, og de store, flade tænder bagest i munden bruges til at knuse sneglehuse. Snegle er derfor den største udfordring i pasningen. Brug snegle fra eget opdræt, frosne spisesnegle eller opdrættede foderdyr i stedet for vilde snegle, der kan bære parasitter og gift. Snegle fra områder med sneglegift eller giftige planter som oleander kan slå dyret ihjel.

De fleste dyr tager også anden føde: regnorme, voksmøllarver, melorme, nøgne museunger og kyllingekød samt banan og mango. En pelleteret altæderblanding til zoologiske institutioner, opblødt i vand og blandet med lidt vådt hundefoder (3:1), tages let og kan være grundfoder, men foderet skal varieres så meget som muligt.

Unger fodres hver dag til hver tredje dag, voksne cirka hver anden dag, med 4-10 snegle pr. fodring afhængigt af dyrets størrelse. Pudr foderet med kalk med D3 og et multivitamin hver anden til tredje fodring, fordi snegle uden skal ikke giver kalk nok. Fodr om aftenen, da dyret er skumringsaktivt.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

#### ADFÆRD OG HÅNDTERING

Voksne dyr er blandt de mest rolige og medgørlige skinker. De bevæger sig langsomt og er lette at løfte. Unger er mere sky og tømmer tarmen ved håndtering, så håndtering holdes på et minimum, til dyret er vant til dig. Skub hånden ind under dyret frem for at gribe ovenfra, og støt hele kroppen og halen. Tag aldrig fat i halen. Lad dyret komme op af sig selv, og begynd med korte stunder. Vask hænder efter håndtering.

Dyret er mest aktivt i skumringen, og en let sprøjtning kan få det til at gå på jagt. Hold hannerne adskilt. Kampe mellem voksne er alvorlige, og to hanner må aldrig sættes sammen.

## Avl

#### KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Dyrene bliver kønsmodne efter omkring to til tre år, tidligst ved omkring 22 måneder. Hannen har et større hoved, en mere fremtrædende halebase med tydelige hemipenisudbulinger og er ofte tydeligere stribet. Hunnen har en lige hale og en mere afrundet underkrop. Forskellene er først tydelige hos voksne og kræver, at flere dyr af samme størrelse kan sammenlignes. Unger kan ikke kønsbestemmes sikkert udefra. Brug en dyrlæge, hvis du er i tvivl.

#### PARRING

I naturen foregår parringen tidligt om foråret over omkring seks uger, og hannerne kan kæmpe i den periode. En kølig periode på to til tre måneder om vinteren med mindre lys øger chancen for parring i terrariet. Opvarmning og lys sættes langsomt op igen over et par uger, og fodringen genoptages en til to uger efter. Cirka en til to uger senere sættes hunnen ind til hannen under opsyn. Hunnen kan bide hannen og forsøge at undslippe i starten, og er hun for voldsom, skal dyrene adskilles og prøves igen efter nogle dage. Hannen griber fat i hunnen ved skulderen eller hovedet, og selve parringen varer et par minutter.

Nogle hanner er ikke interesserede, og nogle hunner bliver ikke drægtige trods parring. Flere dyr af begge køn øger sandsynligheden for succes.

### ÆGLÆGNING OG KULD

Arten er levendefødende. Drægtigheden varer omkring tre til fire måneder, ca. 100-110 dage, og afhænger af temperaturen. Ungerne fødes i naturen tidligt på sommeren. Hunnen solbader meget i perioden og skal have en solplads, hvor temperaturen når 36-37 °C. Cirka en uge før fødslen æder hun mindre eller slet ikke.

De fleste kuld er på 10-30 unger, men kuldene spænder fra omkring 5 til 67. Ungerne fødes en ad gangen, med flere minutters mellemrum, og hver unge er krøllet sammen i en fosterhinde, som den æder lige efter fødslen. Hele fødslen tager fra tyve minutter til over en time, afhængigt af kuldets størrelse. Hunnen kan æde ubefrugtede æg bagefter.

### INKUBATION

Der er ingen æg at udruge. Drægtigheden varer omkring 90-120 dage. Kølige temperaturer forlænger den, og for kolde eller for varme temperaturer kan give misdannelser og dødfødte unger. Hunnen skal have de samme temperaturer som ellers med en varm solplads, og hun skal holdes alene i terrariet. Flyt ungerne til hver sit terrarie så hurtigt som muligt efter fødslen.

### OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er selvstændige fra fødslen og begynder straks at søge efter snegle. De er lysegrå med kraftige sorte tværbånd og har blå tunge og mund, og de får de voksnes farver i løbet af omkring tre måneder. Ungerne er sky i starten og skal bo hver for sig for at undgå stress og aggression, med solplads, let fugtig bund, skjul og samme indretning som de voksne. Giv samme slags foder som de voksne i mindre portioner hver til hver tredje dag, og pudr med kalk.

## Sundhed og typiske fejl

De fleste problemer skyldes pasningen. De typiske er:

- Metabolisk knoglesygdom af mangel på kalk, D-vitamin eller UVB, især fordi snegle uden skal ikke giver nok kalk. Det giver bløde kæber og skæve ben.
- Forgiftning og parasitter fra vilde snegle. Snegle fra steder med sneglegift eller giftige planter kan slå dyret ihjel.
- Hudskiftebesvær, hvis luftfugtigheden er for lav.
- Hudinfektioner og luftvejsinfektioner ved en konstant våd bund eller for lav temperatur.
- Overvægt og fedtlever af for fedt foder.
- Indvoldsorm hos vildfangne dyr. Nye dyr skal i karantæne.

Søg en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, holder op med at æde, trækker vejret med åben mund eller virker slapt.

Læs mere: Karantæne og hygiejne Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

### Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.